Oceania

Oceania és la part del món formada pel continent australià –situat entre els oceans Índic, Antàrtic i Pacífic– i per la multitud d'illes que hi ha escampades en aquest darrer oceà (excepte les més properes a l'Àsia, que es consideren asiàtiques). Té 9.010.000 km² (20,4% de les terres emergides)[1] i és el continent de menor extensió, tot i que, si es compten les seues dimensions oceàniques, cobreix prop del 35% de la superfície total del planeta. Es troba gairebé completament en l'hemisferi sud, travessada per l'Equador i la línia internacional de canvi de data.

Segons l'Organització de les Nacions Unides, Oceania és formada per quatre grans àrees o divisions: Australàsia, que comprèn, principalment, Austràlia i Nova Zelanda; la Melanèsia, al nord i nord-est de l'anterior i formada per l'arc d'illes que s'estenen a l'est de Nova Guinea; més al nord, la Micronèsia, que s'estén fins al Tròpic de Càncer; i la Polinèsia, que s'estén pel Pacífic central.[2] Alguns països consideren que Austràlia és un continent o illa-continent i anomenen "Illes del Pacífic" al que altres consideren la resta d'Oceania.

Oceania

Localització

20° S, 170° E

Població	
Total	36.659.200 (cap valor)
• Densitat	4,3 hab/km²
Geografia	
Part de	superfície terrestre, Terra i Austràlia i Oceania
Superfície	8.525.989 km²
Identificador descriptiu	
Fus horari	UTC−08:00 UTC−10:00 UTC+09:00 UTC+10:00 UTC+11:00 UTC+12:00 UTC+13:00 UTC−09:00 UTC−09:30

Contingut

Etimologia

El terme fou inventat sota la forma d'*Océanie* pels volts de 1812 pel geògraf francès d'origen danès Conrad Malte-Brun[3] (1775-1826). La paraula *Océanie* deriva del grec ὠκεανός (*ōkeanós*), oceà.

Història

Art rupestre dels aborígens australians al Parc Nacional de Kakadu (Austràlia).

Els primers pobladors humans d'Oceania procedien del sud-est d'Àsia: d'ells descendeixen els actuats habitants de Papua Nova Guinea i els aborígens australians. A aquesta primera onada humana va seguir-ne una segona que s'estendria cap a l'est fins a arribar a l'Illa de Pasqua.

Fernando de Magallanes va descobrir les Marianes i altres illes d'Oceania abans de morir a les Filipines. Poc després van explorar la regió els portuguesos: el 1525 van descobrir les Carolines, i a l'any següent Nova Guinea. Els holandesos van recórrer el 1642 el litoral d'Austràlia i van descobrir Tasmània, les Tonga, Fiji i Bismarck. A la vegada, des d'Acapulco (Mèxic) i el Callao (Perú) van partir expedicions espanyoles que descobriren nombroses illes del Pacífic.

Durant el segle XVIII van ser els britànics i els francesos els que van explorar la regió. Entre 1764 i 1770, els britànics van recórrer Tahití, Samoa, Salomó i Noves Hèbrides. James Cook, entre 1768 i 1779, va arribar a les Illes de la Societat, Nova Zelanda, les Marqueses, Noves Hèbrides i Hawaii. Els francesos van explorar les illes paral·lelament als britànics. Tots aquests viatges determinaren el repartiment d'Oceania entre la Gran Bretanya, França i altres països: per la possessió de Tahití, França i Gran Bretanya arribaren a una greu tensió l'any 1844. Posteriorment, França s'annexà Nova Caledònia el 1853, els Estats Units les Illes Hawaii el 1894 i els alemanys reeixiren a instal·lar-se a una part de Nova Guinea, a Salomó i a Nova Bretanya l'any 1884, tot i que aquestes colònies les van perdre a conseqüència de la seua derrota a la Primera Guerra Mundial.

Viatges del capità britànic James Cook per Oceania entre 1768 i 1779: 1r. viatge (en vermell), segon (en verd) i tercer (en blau).

Durant la Segona Guerra Mundial Oceania fou l'escenari de la gran ofensiva japonesa i de la contraofensiva aliada. Més tard, la Nova Guinea holandesa passà a formar part d'Indonèsia i les Hawaii esdevingueren un estat estatunidenc. D'altres illes i territoris van assolir progressivament la seva independència: Samoa Occidental l'any 1962; Nauru el 1968; Fiji el 1970; Tonga el 1970; Papua Nova Guinea, Tuvalu i Salomó el 1975, Kiribati el 1979 i Vanuatu el 1980. Les dues grans potències regionals d'Oceania són Austràlia i Nova Zelanda, independitzades de la Gran Bretanya el 1901 i el 1931 respectivament.

Dones de l'illa Mioko (Papua Nova Guinea, ca. 1900)

Geografia política

La pertinença o no dels diferents territoris a Oceania no és gens clara. A grans trets, se segueixen els següents postulats:

- La Línia de Wallace defineix el límit geològic i biològic entre Àsia i Oceania i, per tant, se sol incloure dins d'Oceania tot el territori situat dins de la placa tectònica australiana (Austràlia -incloent-hi Tasmània-, Nova Zelanda i Nova Guinea).[4]
- Els arxipèlags situats a Micronèsia, Melanèsia i Polinèsia sempre s'inclouen dins d'Oceania.[5]
- L'arxipèlag de Hawaii, tot i ésser un estat membre dels Estats Units, és considerat part d'Oceania perquè hi comparteix trets culturals i idiomàtics comuns.[6]
- L'illa de Pasqua, província xilena, és considerada el punt més oriental d'Oceania pels orígens polinèsics dels seus primers habitants.[7]
- Una part d'Indonèsia (en concret, Nova Guinea i illa de Timor) posseeix característiques geològiques que el fan part d'Oceania, però, a causa dels seus vincles culturals amb Àsia, és considerat com a territori asiàtic.

Regions d'Oceania

Obertura del Parlament d'Austràlia l'any 1901

Estats i territoris d'Oceania

Històricament les illes d'Oceania han passat per diferents graus de dependència de les potències colonials: protectorat, colònia, annexió o mandat o fideïcomís de les Nacions Unides. Fins i tot hi ha hagut condominis de sobirania conjunta. A causa de l'aïllament i la falta de recursos, els diversos territoris han anat negociant al llarg del segle XX diferents graus d'autonomia o independència. Significativament, les illes dependents de França han anat passant de Territori d'Ultramar (TOM) a Col·lectivitat d'Ultramar (COM) o País d'Ultramar (POM), adquirint progressivament autonomia i sobirania. Es poden distingir estats sobirans, uns d'independents i altres en lliure associació amb altres potències, alguns d'ells membres de les Nacions Unides. Finalment, segons la nomenclatura britànica, existeixen territoris organitzats, no organitzats, incorporats i no incorporats.

Típica casa canaca a Nova Caledònia

Vanuatencs fent foc.

Situació	Nom de la regió + estats i territoris i llurs banderes	Superfície (km²)	Població (any 2002)	Densitat (per km²)	Capital
Australàsia					
	Australia	7,686,850	21,050,000	2.7	Canberra
	Nova Zelanda	268,680	4,108,037	14.5	Wellington
Dependències/Territoris d'Austràlia:					
	Illa Christmas (Austràlia)	135	1,493	3.5	Flying Fish Cove
	Illes Cocos (Austràlia)	14	632	45.1	West Island
	Illa Norfolk[8] (Austràlia)	35	1,866	53.3	Kingston
Melanèsia					
	Fiji	18,270	856,346	46.9	Suva
	Papua	365.466	2.851.999	8	Port Numbay
	Papua Occidental	56.515	760.855	13	Manokwari

Platja de les Illes Marshall

Cascada a l'illa Oahu (Hawaii)

Vista de la muntanya Ulurú al centre d'Austràlia

Platja a la Samoa Nord-americana

Vitex lucens de Nova Zelanda

El coala i l'eucaliptus, icones de la flora i la fauna d'Austràlia

	Nova Caledònia[9] (França)	19,060	240,390	12.6	Nouméa
	Papua New Guinea	462,840	5,172,033	11.2	Port Moresby
	Solomon Islands	28,450	494,786	17.4	Honiara
	Vanuatu	12,200	196,178	16.1	Port Vila
Micronèsia					
	Federated States of Micronesia	702	135,869	193.5	Palikir
	Guam[10] (Estats Units)	549	160,796	292.9	Hagåtña
	Kiribati	811	96,335	118.8	South Tarawa
	Marshall Islands	181	73,630	406.8	Majuro
	Nauru	21	12,329	587.1	No en té, però Yaren n'exerceix la funció ja que és la seu del govern.
	Illes Mariannes Septentrionals[11] (EUA)	477	77,311	162.1	Saipan
	Palau	458	19,409	42.4	Melekeok
	Illes Perifèriques Menors dels EUA (Estats Units)	28	40 Personal militar	1.2	-
Polinèsia					
	Samoa Nord-americana[10] (Estats Units)	199	68,688	345.2	Pago Pago
	Illes Chatham (Nova Zelanda)	966	609	0.6	Waitangi
	Illes Cook[12] (Nova Zelanda)	240	20,811	86.7	Avarua
	Illa de Pasqua[13] (Xile)	163.6	3,791	23.1	Hanga Roa
	Polinèsia Francesa[14] (França)	3,961	257,847	61.9	Papeete
	Hawaii[15] (Estats Units)	28,311	1,283,388	72.8	Honolulu
	Niue[16] (Nova Zelanda)	260	2,134	8.2	Alofi

Iguana crestada de les Fiji (*Brachylophus vitiensis*)

Un cranc de l'espècie *Neopetrolisthes maculatus* damunt de l'anemone *Cryptodendrum adhaesivum* a la Gran Barrera de Corall.

	Illes Pitcairn[17] (Gran Bretanya)	5	47	10	Adamstown
	Samoa	2,944	214,265	60.7	Apia
	Tokelau[18] (Nova Zelanda)	10	1,431	143.1	—[19]
	Tonga	748	106,137	141.9	Nuku'alofa
	Tuvalu	26	11,146	428.7	Funafuti
	Wallis i Futuna[20] (França)	274	15,585	56.9	Mata-Utu
Total		**9,039,675**	**35,834,670**	**4.0**	
Total sense Austràlia		**1,352,825**	**14,784,670**	**11.2**	

Distribució aproximada

Estats independents amb fons groc; Dependències d'altres Estats amb fons taronja

Estat o dependència **km²** **habitants**			**Illes Mariannes Septentrionals (Estats Units)** **477** **77.311**		**Guam (Estats Units)** **549** **160.796**	
				Illes Marshall **181** **73.630**		
		Palau **458** **19.409**	**Estats Federats de Micronèsia** **702** **135.869**	**Nauru** **21** **12.329**		**811** **96.**
Illes Cocos (Aus) **14** **632**			**Papua Nova Guinea** **462.840** **5.172.033**	**Solomon Islands** **28.450** **494.786**	**Tuvalu** **26** **11.146**	
	Illa Christmas (Aus) **135** **1.493**			**Vanuatu** **12.200** **196.178**	**Wallis i Futuna (Fra)** **274** **15.585**	**10** **1.4**
		Australia **7.686.580** **21.050.000**	**Plantilla:Country data Illa Norfolk Illa Norfolk (Aus)** **35** **1.866**	**Nova Caledònia (Fra)** **19.060** **240.390**	**Fiji** **18.270** **856.346**	**2.9** **214**

				New Zealand **268.680** **4.108.037**	**Plantilla:Country data Chatham Islands Illes Chatham (NZ)** **966** **609**	**748** **106**

Geografia física

Oceania cobreix una regió macrogeogràfica situada entre l'Àsia Sud-oriental i Amèrica, amb Austràlia com a major massa continental, seguida per les més petites i properes illes de Papua Nova Guinea i Nova Zelanda, a les que se sumen unes 25.000 petites illes disperses al Pacífic. El nom d'Oceania prové del fet que, a diferència d'altres continents, aquest es compon principalment de les terres emergides del Pacífic i dels mars adjacents. Està banyada pels oceans Índic, glaciar Antàrtic i Pacífic, i separada d'Àsia pels mars de Timor i d'Arafura, amb un total de 25.760 km de costes. Oceania és el continent més sec del planeta, el menys poblat, el més pla, el que té els terrenys més antics i, també, els menys fèrtils.

Orografia

L'altitud mitjana d'Oceania és baixa: 340 metres. A Austràlia predominen les planes i els altiplans baixos, i l'illa alberga l'únic conjunt muntanyós d'importància continental: la Gran Serralada Divisòria. Nova Guinea i les illes de Nova Zelanda són de relleus accidentats i algunes cims superen els 4.000 metres. Hi ha algunes illes del Pacífic que són muntanyoses, amb volcans actius, com a Samoa i a Hawaii, i altres més aviat baixes, que poden formar atols, com els denominats atols del Pacífic, entre els quals destaca l'atol Kwajalein. A través de Micronèsia s'estén la Fossa de les Mariannes, on s'ha sondejat el punt més profund de la Terra, el Challenger Deep, al sud-oest de l'illa de Guam.

La muntanya més alta d'Austràlia, Mont Mawson de 2.745 m, es troba a la petita illa Heard a l'Oceà Índic meridional, tot i que el Mont Kosciuszko, amb 2.228 m, és la principal elevació del continent australià.

Clima

El clima està fortament influenciat pels corrents oceànics (incloïent-hi El Niño, el qual causa sequeres periòdiques) i pel sistema estacional tropical de baixa pressió atmosfèrica, que produeix freqüents tifons al nord d'Austràlia. Tret de Nova Zelanda i d'una part d'Austràlia (que gaudeixen d'un clima temperat o desèrtic), a les illes d'Oceania predomina el clima càlid a causa de la seua localització intertropical (per exemple, és equatorial a Nova Guinea i tropical a Hawaii).

Les precipitacions són abundants a les costes orientals de les illes muntanyenques (exposades als vents alisis), mentre que les costes occidentals (a sotavent), pateixen una major aridesa. La regió desèrtica o semiàrida és la de major extensió de tot aquest territori: un 40% està cobert per dunes de sorra.

Hidrografia

Només es pot parlar d'una veritable xarxa hidrogràfica a les illes més grans. El sistema fluvial del continent és el format pel Murray-Darling, a Austràlia, que compta amb nombrosos afluents de caràcter estacional.[21] Els rius de Nova Guinea i Nova Zelanda són curts i alguns augmenten el seu cabal per la presència de glaceres.[22][23]

Illes

Oceania compta amb més de 25.000 illes i illots, però només quatre són de gran mida: Austràlia (86% de la superfície d'Oceania i l'illa més extensa de la Terra), Nova Guinea i les dues illes que conformen Nova Zelanda. Hi ha milers de petites illes i illots escampats pel Pacífic, essent-ne la majoria esculls de corall d'origen volcànic que s'agrupen en tres grans conjunts insulars coneguts com a Micronèsia, Melanèsia i Polinèsia.[24]

Medi ambient

L'aïllament de les terres d'Oceania explica la peculiaritat de la vegetació i la fauna, sobretot l'australiana, entre la qual destaquen el gènere *Eucalyptus* i la presència de marsupials, pràcticament desapareguts de la resta del planeta. A causa de la insularitat, totes les illes compten amb nombrosos endemismes.[25]

Flora

La gran dispersió de les terres d'Oceania fa que la flora hi sigui molt variada (a tall d'exemple, les orquídies sumen unes 5.000 espècies i les falgueres unes 500). La proporció d'espècies endèmiques a les illes geològicament antigues és sovint compresa entre un 50% i un 80% (a Hawaii i Nova Zelanda és d'un 82% i d'un 72% respectivament, i a Austràlia, de les 10.000 espècies vegetals superios que s'hi fan, unes 8.600 són endèmiques). En canvi, la flora dels atols recents és pobra i formada, sobretot, per espècies d'àrea extensa, ben dotades de mitjans de disseminació.

La vegetació inclou des de selves humides tropicals i temperades a deserts, i entre les espècies més característiques hi podem trobar el taro a la zona tropical, mentre que a les costes equatorials abunden els manglars i els cocoters.[26]

Fauna

Entre altres espècies, hi podem trobar diferents espècies de cangurs, el coala (*Phascolarctos cinereus*), el cucaburra (*Dacelo gigas*), l'ornitorrinc (*Ornithorhynchus anatinus*), l'ocell del paradís, la tuatara (*Sphenodon punctatus*), el kiwi, el diable de Tasmània (*Sarcophilus harrisii*), l'ocell lira, el numbat (*Myrmecobius fasciatus*), l'equidna, el uombat, el casuari i el dingo.[27]

Població

Oceania és el continent menys poblat de la Terra (exceptuant-ne la deshabitada Antàrtida), ja que el 2006 hi havia 34 milions d'habitants (menys de l'1% de la població mundial), i també és el menys densament poblat: la densitat demogràfica mitjana ronda els 4 habitants per km². La població es reparteix de manera molt desigual: Austràlia, Nova Zelanda i Papua Nova Guinea concentren més del 90% de la població continental, i existeixen nombroses illes deshabitades.[28]

Principals aglomeracions

Les principals agloremacions d'Oceania es troben a Austràlia, l'estat més poblat del continent. Aquestes són les principals:

1. Sydney, amb 4,4 milions d'habitants (Austràlia)
2. Melbourne, amb 3,5 milions d'habitants (Austràlia)
3. Brisbane, amb 1,8 milions d'habitants (Austràlia)
4. Perth, amb 1,4 milions d'habitants (Austràlia)
5. Adelaida, amb 1,1 milions d'habitants (Austràlia)
6. Auckland, amb 1,1 milions d'habitants (Nova Zelanda)
7. Honolulu, amb 900.000 habitants (Hawaii, Estats Units)
8. Gold Coast, amb 550.000 habitants (Austràlia)

Llengües

Hi ha dos tipus de llengües: les indígenes (no reconegudes oficialment tot i ser-hi majoritàries, llevat del samoà, el nauruà i el tongà) i les introduïdes pels colonitzadors (essent-ne l'anglès la més estesa).

Llengües indígenes

L'ocupació europea, les malalties contagioses i l'alcoholisme, així com la misèria provocada per l'expropiació de les terres més fèrtils pels europeus, féu reduir el nombre d'aquestes llengües. Pertanyen al grup oriental o oceànic de la família austronèsia (subgrups melanesi, polinesi i micronesi) i a les nombroses famílies dels macroagrupaments de les llengües australianes i de les papús.[29][30]

Pel que fa a les llengües polinèsies, aquestes són parlades a la Polinèsia, a Nova Zelanda i a algunes illes veïnes de la Micronèsia i de la Melanèsia. El maorí n'és la més parlada amb 200.000 parlants a Nova Zelanda. El samoà, amb 130.000 parlants a Samoa, és la llengua oficial d'aquest país. El tahitià és parlat per unes 30.000 persones a les Illes de la Societat, mentre que el hawaià (parlat per unes 10.000 persones, el 2% del total de l'arxipèlag) tendeix a desaparèixer en benefici de l'anglès i del japonès.[31]

D'entre les llengües melanèsies, el fiji és parlat a Fiji per 170.000 persones (el 40% de la població), el sasak i el tasiriki a Vanuatu, el malu i el vatouranga a Salomó, etc. Cal assenyalar que la majoria d'aquests idiomes no arriben a tindre més de 10.000 parlants.[32]

Les llengües micronèsies són parlades a la Micronèsia i les més importants són el ponapeà, el carolini, el marshallès, el gilbertès, etc. A les Illes Mariannes es parla el chamorro i a les Palau el palauà.[33]

Les llengües australianes que són, si fa no fa, 260 són d'ús privatiu per a unes 50.000 persones.[34]

Llengües introduïdes

- Entre altres territoris, l'anglès és parlat a Austràlia (16.000.000 milions de persones) i Nova Zelanda (3.000.000).
- El japonès és parlat a Hawaii per unes 250.000 persones i ha desaparegut pràcticament de les illes Palau i Mariannes arran de l'expulsió dels japonesos pels Estats Units després de la fi de la Segona Guerra Mundial l'any 1945.[35]
- El francès és parlat a Nova Caledònia i Tahití.
- El xinès és parlat per 50.000 persones a Hawaii.
- L'hindi és la llengua de 234.000 indis a Fiji.[36]

Articles relacionats

- Comitè Paralímpic d'Oceania

Port de Sydney de nit, amb el Palau de l'Òpera a l'esquerra, el districte financer al centre i el Sydney Harbour Bridge a la dreta.

Referències

1. GuidesAndMaps (http://guidesandmaps.net/index.php?page=oceania) (en anglès)
2. Nacions Unides - 2008 (http://millenniumindicators.un.org/unsd/methods/m49/m49regin.htm) (en anglès)
3. "Oceania". Oxford English Dictionary. Oxford University Press. 2nd ed. 1989.
4. NationMaster.com (http://www.statemaster.com/encyclopedia/Wallace-Line) (en anglès)

5. "Oceania". 2005. The Columbia Encyclopedia, sisena edició. Columbia University Press.
6. ExploringAbroad.com (http://www.exploringabroad.com/regions/oceania.htm) (en anglès)
7. Oceania On Line Guide (http://www.colonialvoyage.com/oceania/eng/index.html) (en anglès)
8. Territori extern d'Austràlia.
9. Col·lectivitat específica de França.
10. Territori no incorporat dels Estats Units.
11. Mancomunitat associada als Estats Units.
12. Estat en lliure associació amb Nova Zelanda i que el representa internacionalment.
13. Província de Xile.
14. País d'ultramar de França.
15. Estat membre dels Estats Units.
16. Estat en lliure associació amb Nova Zelanda.
17. Colònia de la Gran Bretanya.
18. Territori d'ultramar de Nova Zelanda.
19. No té capital, ja que cada atol disposa del seu centre administratiu.
20. Col·lectivitat d'ultramar de França.
21. General Characteristics of Oceania Rivers (http://www.gemswater.org/atlas-gwq/table6-e.html) (en anglès)
22. Virtual New Zealand (http://www.virtualoceania.net/newzealand/photos/rivers/) (en anglès)
23. New Guinea Rivers and Streams (http://www.worldwildlife.org/wildworld/profiles/g200/g165.html) (en anglès)
24. Encarta (http://encarta.msn.com/encnet/refpages/RefArticle.aspx?refid=761595628) (en anglès)
25. New World Encyclopedia (http://www.newworldencyclopedia.org/entry/Oceania#Oceania_ecozone) (en anglès)
26. Portal Oceania (http://www.portaloceania.com/au-diverses-flora-esp.htm) (en castellà)
27. geocities.com (http://www.webcitation.org/query?id=1256543366689131&url=es.geocities.com/jaumesagues/animales/oceania.html) (en castellà)
28. Internet World Stats (http://www.internetworldstats.com/stats6.htm) (en anglès)
29. The Languages of Oceania (http://www.janesoceania.com/oceania_language/) (en anglès)
30. Austronesian - Basic Vocabulary Database (http://language.psy.auckland.ac.nz/austronesian/research.php) (en anglès)
31. AbsoluteAstronomy.com (http://www.absoluteastronomy.com/topics/Polynesian_languages) (en anglès)
32. NationsOnline.org (http://www.nationsonline.org/oneworld/oceania_languages.htm) (en anglès)
33. Kirch, Patrick Vinton (2000): *On the Road of the Winds. An Archaeological History of the Pacific Islands before European Contact*. University of California Press, pp. 166-167. ISBN 0-520-22347-0
34. Smith, L. R.: *The Aboriginal Population of Australia*. Australian National University Press, Canberra, 1980. ISBN 0-9598578-9-3
35. Denfeld, D. Colt: *Hold the Marianas: The Japanese Defense of the Mariana Islands*. White Mane Publications, 1997. ISBN 1-57249-014-4
36. www.export911.com (http://www.export911.com/ref/lang4.htm#langOceania) (en anglès)

Bibliografia

- Andersen, J. C.: Myths and legends of the Polynesians, Londres, 1928
- Andre, S.: *Le roman autochtone dans le Pacifique sud*. L'Harmattan, París, 2008
- Armstrong, D.; V. O'Malley: *The Beating Heart: A Socio-economic History of Te Arawa*. Huia, Wellington, 2008
- Beaglehole, J. C.: *The Exploration of the Pacific*, Londres, 1934
- Bernstein, Richard: Samoa: A Paradise Lost?. New York Times Magazine, 24 d'abril de 1983
- Bott, Elizabeth: *Tongan Society at the Time of Captain Cook's Visit: Discussions with Her Majesty Queen Salote Tupou*. Honolulu: University of Hawaii Press, [1982].
- Brand-Miller JC (1998): *Australian Aboriginal Plant Foods: A Consideration of Their Nutritional Composition and Health Implications*. Nutrition Research Reviews. 11:5-23.
- Brown, J. Macmillan: *The Riddle of the Pacific*. Londres, 1924
- Burrows, E. G.: Polynesian music and dancing: Polynesian Soc., Jour. vol. 49, pp. 331-346, 1940
- Burt, Ben: *Tradition and Christianity: The Colonial Transformation of a Solomon Islands Society*. Nova York: Harwood Academic Publishers, 1994
- Caton, Hiram (Ed.), 1990: The Samoa Reader: Anthropologists Take Stock. Nova York: University Press of America.
- Clark, Jeffrey T. i Elizabeth Wright, 1995: Volcanic Glass In Samoa: A Technological And Geochemical Study. The Journal of the Polynesian Society. 104(3): 239-266.
- Clark, Jeffrey T. & Michael G. Michlovic, 1996: An Early Settlement in the Polynesian Homeland: Excavations at 'Aoa Valley, Tutuila Island, American Samoa. Journal of Field Archaeology Vol. 23: 151-167.
- Coffman, Tom: *Nation Within: the Story of America's Annexation of the Nation of Hawaii*. Kaneohe, Hawaii: Tom Coffman/EPICenter, 1998
- Cunningham, Lawrence J.: *Ancient Chamorro Society*. Bess Press, 1992, ISBN 1-880188-06-6.
- Currey B (1980): *Famine in the Pacific: Losing the Chances for Change*. Geojournal. 4:447-466.
- Davidson, Janet M., 1969: Settlement Patterns in Samoa Before 1840, The Journal of the Polynesian Society 78(1):44-82.
- Degli, M.: *L'art maori*. Éditions Courtes et Longues, París, 2008
- Feinberg, Richard: *Polynesian Seafaring and Navigation: Ocean Travel in Anutan Culture and Society*. Kent, Ohio: Kent State University Press, 1988
- Ferdon, Edwin N.: *Early Tonga: As the Explorers Saw It, 1616–1810*. Tucson: University of Arizona Press, 1987.
- Ferro-Luzzi G (1962). *Food Patterns and Nutrition in French Polynesia*. American Journal of Clinical Nutrition. 11:299-311.
- Gilson, R.P., 1970: Samoa 1830 to 1900: The Politics of a Multi-Cultural Community. Melbourne: Oxford University Press.
- Glaskin, K.; M. Tonkinson; Y. Musharbash: *Mortality, Mourning and Mortuary Practices in Indigenous Australia*. Ashgate, Aldershot, 2008
- Hezel, Francis X.: *The New Shape of Old Island Cultures: A Half Century of Social Change in Micronesia*. University of Hawaii Press, 2001, ISBN 0-8248-2393-1.
- Hornell, James: The canoes of Polynesia, Fiji, and Micronesia, vol. 1: Canoes of Oceania, d'A. C. Haddon i James Hornell, Special Pub. 27, 1936
- Huntsman, Judith (ed.): *Tonga and Samoa: Images of Gender and Polity*. Christchurch, Nova Zelanda: Macmillan Brown Centre for Pacific Studies, 1995
- Kauanui, J.: *Hawaiian Blood: Colonialism and the Politics of Sovereignty and Indigeneity*. Duke University Press, Durham (NC), 2008
- Kawharu, M.; K. Pfeiffer; Tahuhu Korero: *The Sayings of Taitokerau*. Auckland University Press, Auckland, Nova Zelanda, 2008
- King, Michael: *The Penguin History of New Zealand*. Penguin Books, 2003, ISBN 0-14-301867-1.
- Kirch, Patrick V., 1986: Rethinking East Polynesian Prehistory. The Journal of the Polynesian Society 95:9-40.
- Lal, Brij V., i Kate Fortune, eds.: The Pacific Islands: An Encyclopedia. Honolulu: University of Hawaii Press, 2000
- Lanyon-Orgill, P. A.: The origin of the Oceanic languages: Polynesian Soc., Jour., vol. 52, pp. 25-45, 1943
- Laracy, Hugh, ed.: *Tuvalu: A History*. Suva, Fiji: University of South Pacific, 1983
- Lawson, Stephanie: *Tradition Versus Democracy in the South Pacific: Fiji, Tonga, and Western Samoa*. Nova York: Cambridge University Press, 1996
- Leach H (2003). Did East Polynesians Have a Concept of Luxury Foods? World Archaeology. 34:442-457.
- Leibowitz, Arnold H.: *Embattled Island: Palau's Struggle for Independence*. Praeger/Greenwood, 1996, ISBN 0-275-95390-4.
- Luomala, Katharine: Documentary research in Polynesian mythology: Polynesian Soc., Jour., vol. 49, pp. 175-195, 1940

- MacGregor, Bruce: *The South Pacific Coast*. (Berkeley, Califòrnia: Howell-North, 1968) 280pp.
- Manderson L (1986): *Shared Wealth and Symbol: Food, Culture, and Society in Oceania*. Cambridge University Press.
- Mead, Margaret, 1928: *The Coming of Age in Samoa*. Nova York: Morrow.
- Mills, A.: *Mitologia del nuovo mondo. Miti e leggende dell'Oceania e delle Americhe*: Il castello, Cornaredo, Milà, Itàlia, 2008
- Moore, Susanna: *I Myself Have Seen It: The Myth of Hawaii*. Washington D.C.: National Geographic, 2003
- Munro, Doug: *Migration and the Shift to Dependence in Tuvalu: A Historical Perspective*. A Migration and Development in the South Pacific. Editat per John Connell. National Centre for Development Studies, Research School of Pacific Studies, Australian National University, 1990. ISBN 0-7315-0668-5.
- Murton B (2000): Australia and New Zealand. A KF Kiple; KC Ornelas (eds.) The Cambridge World History of Food. Cambridge University Press, pp. 1339-1350.
- Oliver, D. L.: *A Solomon Island Society*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1955
- Pollock NJ (1992): *These Roots Remain: Food Habits in Islands of the Central and Eastern Pacific since Western Contact*. Institute for Polynesian Studies.
- Poyer, Lin, Laurence Marshall Carucci, i Suzanne Falgout: *The Typhoon of War*. University of Hawaii Press, 2001, ISBN 0-8248-2168-8.
- Riesrnbrrg, Felix: The Pacific Ocean, Nova York i Londres, 1940
- Rogers, Robert F.: *Destiny's Landfall: A History of Guam*. University of Hawaii Press, 1995, ISBN 0-8248-1678-1.
- Scott, Jonathan (ed.): *The Solomon Islands Project: A Long-term Study of Health, Human Biology, and Culture Change*. Nova York: Oxford University Press, 1987.
- Stieber, A.: The Mysterious Aborigine - Der geheimnisvolle Aborigine. Langenscheidt, Munic, Alemanya, 2008
- Thomas, James O.: Trapped with the Enemy: Four Years as a Civilian POW in Japan. Xlibris Press, 2002, ISBN 1-4010-4413-1.
- Trask, Haunani-Kay: *From A Native Daughter: Colonialism and Sovereignty in Hawaii*. Monroe, Me.: Common Courage, 1993
- Watson, Robert M., 1918: History of Samoa. Wellington, Nova Zelanda: Whitcombe & Tombs Ltd.
- White, Geoffrey M.: *Identity through History: Living Stories in a Solomon Islands Society*. Nova York: Cambridge University Press, 1991

Enllaços externs

- Open Directory Project (http://www.dmoz.org/Regional/Oceania/) (en anglès)